

Doel en belang van HEMELWATERPLANNEN

Dijle-Zennedag 14/12/2016

Riet Lismont

Overvloedige regenval juni 2016 erkend als algemene ramp

Bron: Het Nieuwsblad, 9 juni 2016, foto: atb

12 dagen wateroverlast en overstromingen in Vlaanderen

Op vrijdag 27 mei brak een onweer los boven Riemst en viel er maar liefst 62 liter neerslag op één uur. Ter vergelijking: normaal valt er 60 tot 80 liter/m² op één maand. Het was het eerste van een hele reeks onweders die over een periode van 12 opeenvolgende dagen gepaard gingen met lokaal hevige regenval en bijhorende wateroverlast.

Wateroverlast in West- en Oost-Vlaanderen

[vorige](#) | foto 1 van 21 | [volgende](#)

Wateroverlast na hevige buien. De schade is voornamelijk waar te nemen in Oost- en West-Vlaanderen. © JVK/Henk Deleu

Wat is 'overlast'?

- Water op straat moet kunnen!
  - Buffering en tijdelijke berging
- Wateroverlast niet
  - Water in huizen
  - Schade

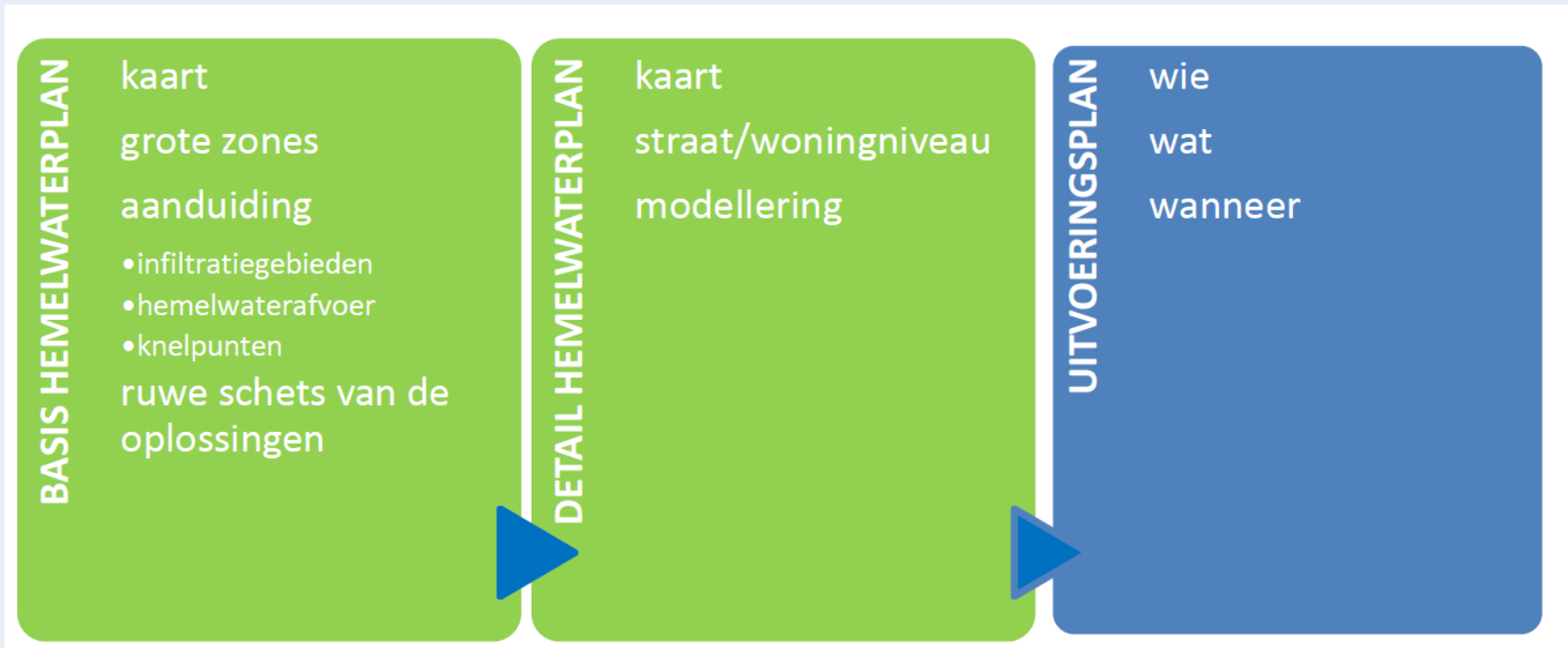

- Scheiden regenwater en afvalwater
- GSV hemelwater toepassen en opvolgen
- CGPR
- Nieuwbouwprojecten
  - GSV Hemelwater toepassen en opvolgen
  - Creatief ontwerp verkavelingen
- Hemelwaterplan!

- **Doelstelling:** duidelijkheid waar en hoe het hemelwater afkomstig van bestaande en geplande wegenis, woningen en (on)verharde oppervlakten kan worden *geïnfiltreerd*, *gebufferd* en *afgevoerd*.
- **Methodologie** opmaak hemelwaterplan beschikbaar CIW

De verhouding tussen een basishemelwaterplan, een detailplan en een uitvoeringsplan:

Hemelwaterplan

1. input (bestaande informatie):

- zoneringsplannen,
- rioleringsplannen,
- plannen van het grachtenstelsel,
- hydronautstudies,
- erosiebestrijdingsplannen,
- modelleringen van waterlopen,
- bepalingen uit het stroomgebiedbeheerplan,
- ruimtelijke uitvoeringsplannen met specifieke voorwaarden voor hemelwater,

1. input (bestaande informatie):

- signaalgebieden,
- uitgevoerde en geplande rioleringsprojecten en andere werken,
- uitgevoerde en geplande verstromingsgebieden,
- uitgevoerde en geplande erosiebestrijdingsmaatregelen,
- kartering van recente overstromingen, ...

2. betrokken partners:

- Gemeentelijke diensten
- Waterloopbeheerders
- Rioolbeheerders
- Provinciale diensten: Erosiecoördinatoren,...
- Buurgemeenten
- Diensten Vlaams gewest
- Bekkenbesturen
- Drinkwaterbedrijf

3. prestaties:

- verzamelen van ontbrekende informatie,
- terreinbezoeken,
- bijkomende opmetingen,
- scenario-analyses op bestaande modellen, ...

4. output: welke informatie het (basis)hemelwaterplan moet bevatten:

- afstroomgebieden,
- infiltratiekarakteristieken van de bodem,
- gemiddelde en maximale grondwaterstand,
- knelpunten,
- afbakening van deelzones met hun prioriteit,

4. output: welke informatie het (basis)hemelwaterplan moet bevatten:

- afbakening van zoekzones voor oplossingen:
  - zones waar infiltratie mogelijk is,
  - zones waar doorlatende bestrating wordt aangelegd,
  - zones waar 'water op straat' aanvaardbaar is,
  - inschakeling van publieke ruimte voor infiltratie of buffering,
  - zones voor maatregelen op waterlopen, ...

4. output: welke informatie het

(basis)hemelwaterplan moet bevatten:

- afstemming maatregelen onverharde en verharde oppervlakten
- creatieve oplossingen:
  - 'slimme' (gestuurde) buffers,
  - water op straat bergen tussen verkeersdrempels en infiltreren met 'infiltratiekolken'

- Iedere gemeente zou een hemelwaterplan moeten hebben (minimum basisplan)
  - Overleg met alle actoren is belangrijk
  - Grensoverschrijdend (water stopt niet aan de grenzen)
- Subsidies LT koppelen aan hemelwaterplan
- VLARIO-bestek Hemelwaterplan
- VLARIO als kenniscentrum aanpak hemelwater

VLAARIO

O V E R L E G P L A T F O R M